

Ελπιδοφόρα ανακάλυψη επιστήμονα ελληνικής καταγωγής για την καταπολέμηση του καρκίνου και της γήρανσης

Μια επιστημονική ομάδα των ΗΠΑ, με επικεφαλής τον ελληνικής καταγωγής καθηγητή Εμμανουήλ Σκορδαλάκη του Ινστιτού Wistar της Φιλαδέλφειας, έκανε ένα ακόμα βήμα για τη δημιουργία αποτελεσματικότερων φαρμάκων κατά του καρκίνου, μετά την αποκωδικοποίηση της δομής μιας πρωτεΐνης κρίσιμης για την ανάπτυξη όλων σχεδόν των ανθρώπινων καρκινικών όγκων. Πρόκειται για την τελομεράση, ένα ένζυμο που επιτρέπει στα καρκινικά κύτταρα να πολλαπλασιάζονται και να γίνονται «αθάνατα».

Hέρευνα, που δημοσιεύτηκε στο έγκυρο επιστημονικό περιοδικό Nature, αναμένεται να βοηθήσει σημαντικά στην παραγωγή φαρμάκων που μπλοκάρουν την τελομεράση, εξουδετερώνοντας με αυτό τον τρόπο τον όγκο, χωρίς να επηρεαζεται και ο γειτονικός υγιής ιστός. Επειδή, παράλληλα, η τελομεράση έχει τη δυνατότητα να αναζωγονεί τα κύτταρα, η ανακάλυψη, εικάζεται, ότι θα οδηγήσει και σε νέες θεραπείες που θα επιβραδύνουν τη διαδικασία της γήρανσης.

Η τελομεράση αποτελούσε κεντρικό στόχο της αντι-καρκινικής έρευνας εδώ και μια δεκαετία τουλάχιστον, αλλά ως τώρα τα φάρμακα που επιχειρούσαν να την ανακάψουν, είχαν μικρά αποτελέσματα στις δοκιμές τους. Τώρα μια νέα ελπίδα γεννιέται μετά την αποκωδικοποίηση της δομής της.

«Η τελομεράση είναι ιδανικός στόχος για τη χρηματοθεραπεία, επειδή είναι ενεργή σε όλους σχεδόν τους ανθρώπινους όγκους, αλλά ανενεργή στα περισσότερα φυσιολογικά κύτταρα», δήλωσε ο κ. Σκορδαλάκης, σύμφωνα με τις ηλεκτρονικές εκδόσεις του BBC και των Times του Λονδίνου. «Ένα φάρμακο που απενεργοποιεί την τελομεράση, πιθανότατα θα είχε αποτέλεσμα εναντίον όλων των όγκων, με λίγες παρενέργειες». Ο καθηγητής Ρομπ Νιούμπολτ του πανεπιστημίου Μπρουνέλ, χαρακτήρισε «πολύ σημαντική» τη νέα επιστημονική ανακάλυψη, που, όπως είπε, αποσκοπεί «στο να μετατρέψει τα αθάνατα καρκινικά κύτταρα σε θνητά, μπλοκάροντας την τελομεράση».

Η τελομεράση επιτρέπει στα κύτταρα να αντικαθιστούν τα τελομερά, τα επαναλαμβανόμενα τμήματα του

DNA που βρίσκονται στο τέλος της αλυσίδας των χρωμοσωμάτων, τα οποία μεταφέρουν τα γονίδια, εμποδίζοντας τις αλυσίδες αυτές από το να «ξηλώνονται». Τα τελομερά είναι ένα είδος «φυσικού ρολογιού», τα οποία, ενώ στα βλαστικά κύτταρα του εμβρύου διατηρούν το μήκος τους, στη συνέχεια μικραίνουν κάθε φορά που ένα κύτταρο διαιρείται. Έπειτα από έναν αριθμό διαιρέσεων στα περισσότερα ενήλικα κύτταρα, τα τελομερά μειώνονται σε ένα ορισμένο μήκος και κατόπιν τούτου τα κύτταρα αδυνατούν πια να διαι-

ρεθούν, πράγμα που σταδιακά οδηγεί στη γήρανσή τους.

Όμως, πολλοί όγκοι (περίπου το 90% του συνόλου) εκμεταλλεύονται το σύστημα της τελομεράσης για να τροφοδοτήσουν τη δική τους ανάπτυξη. Έτσι, ενώ η τελομεράση παραμένει γενικά αδρανής στα υγιή κύτταρα, στα περισσότερα καρκινικά κύτταρα αρχίζει ξανά να δραστηριοποιείται, πράγμα που επιτρέπει στα τελευταία να πολλαπλασιάζονται ανεξέλεγκτα και να αντικαθιστούν τα τελομερά τους, ώστε να αναγεννώνται συνεχώς.

Το ανέβασμα σκάλας κάνει (μόνο) καλό

Το ανέβασμα της σκάλας σώζει ζωές, υποστηρίζουν Ελβετοί επιστήμονες. Ερευνα του πανεπιστημίου της Γένοβας, στην οποία συμμετείχαν 69 εθελοντές, έδειξε ότι όσοι δεν χρησιμοποιούν ασανσέρ ή κυλιόμενες σκάλες, αλλά επιλέγουν να ανέβουν μόνοι τους τα σκαλιά έχουν καλύτερη φυσική κατάσταση, λιγότερο σωματικό λίπος, πιο αδύνατη μέση και

χαμηλότερη αρτηριακή πίεση. Ολα αυτά μεταφράζονται, σύμφωνα με τους ειδικούς, σε μείωση έως και κατά 15% του κινδύνου πρόωρου θανάτου από οποιαδήποτε αιτία. Τα αποτελέσματα της μελέτης που ανακοινώθηκαν στο συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ενωσης Καρδιολογίας υπογραμμίζουν τα τεράστια οφέλη της σωματικής άσκησης για την υγεία, όμως σύμφωνα με τον επικεφαλής της Φίλιπ Μάγερ, θα πρέπει να επιβεβαιωθούν και με έρευνα μεγαλύτερης κλίμακας. «Το ανέβασμα της σκάλας, παρά το γεγονός ότι θεωρείται ελάχιστη ποσότητα άσκησης, βελτιώνει σημαντικά την εικόνα της σωματικής υγείας. Επιπλέον αποτελεί έναν εύκολο και πρακτικό τρόπο αύξησης της σωματικής δραστηριότητας των πολυάσχολων ανθρώπων» δήλωσε ο Μάγερ.

Βρήκαρ στις μέλισσες το αιτίδοτο για τη σκλήρυνση κατά πλάκας

Νέες ελπίδες για τους ανθρώπους που πάσχουν από σκλήρυνση κατά πλάκας προσφέρει η μελισσοθεραπεία. Για την ακρίβεια, αυτή η προσέγγιση αντιμετώπισης της νευρολογικής ασθένειας προβλέπει τοιμήματα του ασθενούς από μέλισσες, αφού το δηλητήριό τους φαίνεται ότι έχει καταπραϋντική δράση στα συμπτώματα της σκλήρυνσης, αλλά και ότι ανακόπτει την εξέλιξή της. Σύμφωνα με ρεπορτάς του περιοδικού «Paris Match», κάθε συνεδρία μελισσοθεραπείας είναι αρκετά οδυνηρή, αλλά οι ασθενείς που υποβάλλονται σε αυτή δείχνουν αποφασισμένοι, αφού δεν είναι έτοι κι αλλιώς λιγότερο οδυνηρά τα συμπτώματα της σπαστικότητας, των πόνων, αλλά και των μουδιασμάτων που τους προκαλεί η βασική νόσος.

Εκτός από τον πόνο που προκαλούν τα τοιμήματα, η διαδικασία είναι αρκετά πολύπλοκη. Ο ειδικός διαθέτει ένα τοιμπιδάκι για τα φρύδια, ένα πιεσόμετρο και ένα ειδικό μηχάνημα που εντοπίζει τα σημεία όπου πρέπει να τοιμηθούν οι μέλισσες. Αφού μετρήσει

την πίεση του ασθενούς, ανοίγει το βάζο με τα έντομα, τα πιάνει ένα-ένα με το τοιμπιδάκι και τα αφήνει στα σημεία που θέλει να τοιμηθούν. Ενας γενικός κανόνας είναι ότι δεν θα πρέπει τα τοιμήματα να ξεπεράσουν τα έντεκα, καθώς μετά μπορεί η ποσότητα του δηλητηρίου να αποβεί ιδιαίτερα επικίνδυνη για τη ζωή του ασθενούς. Οταν το δηλητήριο περνάει στην κυκλοφορία του αίματος, τότε ο καρδιακός ρυθμός αυξάνεται, όπως και η πίεση για λίγη ώρα και μετά ξαναπέφτει.

Την ώρα όμως που οι ειδικοί της μελισσοθεραπείας υπογραμμίζουν ότι το δηλητήριο επιβιδαύνει την ασθένεια και μπορεί ακόμα και να βοηθήσει στην ανασύνθεση της μυελίνης, η οποία καταστρέφεται από τη νόσο, οι γιατροί αντιδρούν μάλλον αρνητικά. «Δεν θέλουν να ακούνε καν γι' αυτή την αντιμετώπιση της νόσου», αναφέρει στο γαλλικό περιοδικό ένας μελισσοκόμος και ένθερμος υποστηρικτής της μελισσοθεραπείας, ο Μπερνάρ Νικολέ. Ο ίδιος όμως επιμένει, αφού όπως εξηγεί, το δηλητήριο της μελισσας περιέχει ιντερφερόνες, πρωτεΐνες που επιδρούν στα νευρικά κύτταρα και επιτρέπουν την καλύτερη κυκλοφορία των νευρικών πληροφοριών. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ιντερφερόνες είναι θεραπεία που εφαρμόζει στους ασθενείς με σκλήρυνση κατά πλάκας η κλασική ιατρική, αφού έχει αποδειχθεί ότι μειώνουν τις ώσεις, δηλαδή τις περιόδους έξαρσης της νόσου. Οπως καταλήγει ο Νικολέ, μπορεί οι ασθενείς να μη βρίσκουν την πλήρη θεραπεία, που έτοι κι αλλιώς προς το παρόν δεν υπάρχει, ωστόσο αρκετοί από αυτούς καταφέρουν να αποφύγουν την κορτιζόνη.